

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 9 lipca 1976 r.

zmieniające rozporządzenie w sprawie komisji rozjemczych oraz komisji odwoławczych do spraw pracy.

Na podstawie art. 305 Kodeksu pracy (Dz. U. z 1974 r. Nr 24, poz. 141 i z 1975 r. Nr 16, poz. 91) po porozumieniu z Centralną Radą Związków Zawodowych zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 25 października 1974 r. w sprawie komisji rozjemczych oraz komisji odwoławczych do spraw pracy (Dz. U. Nr 41, poz. 243) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w § 1:
  - a) w pkt 1 i 2 wyraz „powiatowe” zastępuje się wyrazem „terenowe”,
  - b) pkt 4—7 otrzymują brzmienie:
    - „4) o przewodniczącym komisji rozjemczej lub komisji odwoławczej do spraw pracy, należy przez to rozumieć także zastępcę przewodniczącego komisji,
    - 5) o radzie narodowej miasta, należy przez to rozumieć także radę narodową miasta i gminy,
    - 6) o wojewodzie, należy przez to rozumieć także prezydenta miasta stopnia wojewódzkiego,
    - 7) o naczelniku miasta, należy przez to rozumieć także naczelnika miasta i gminy oraz prezydenta miasta innego niż określone w pkt 6”;
- 2) w § 2 pkt 2 otrzymuje brzmienie:
  - „2) w urzędach państwowych, w których stosuje się rozporządzenie Rady Ministrów wydane na podstawie art. 298 § 1 Kodeksu pracy”;
- 3) w § 3 wyraz „powiatową” zastępuje się wyrazem „terenową”;
- 4) w § 6 ust. 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie:
  - „1) pozostawał w stosunku pracy co najmniej 5 lat, w tym co najmniej 2 lata w danym zakładzie”;
- 5) rozdział 3 otrzymuje brzmienie:

„Rozdział 3

Wybory, organizacja i skład terenowych komisji rozjemczych.

§ 16. 1. Liczbę członków terenowej komisji rozjemczej ustala wojewoda w porozumieniu z wojewódzką radą związków zawodowych, biorąc pod uwagę przewidywany wpływ spraw i liczbę pracowników zatrudnionych na obszarze dzielnicy oraz na obszarze gmin i miast, objętych właściwością komisji. Liczba członków komisji powinna umożliwiać powołanie co najmniej trzech kompletów orzekających. Wojewoda w porozumieniu z wojewódzką radą związków zawodowych ustala liczbę członków komisji wybieranych przez rady narodowe poszczególnych gmin i miast.

2. Kandydatów na członków terenowej komisji rozjemczej zgłaszają w równej liczbie terenowe organy administracji państwowej stopnia podstawowego oraz wojewódzka rada związków zawodowych. Liczbę kandydatów zgłaszanych przez terenowe organy administracji państwowej ustala wojewoda dla poszczególnych dzielnic oraz dla poszczególnych gmin i miast, objętych właściwością komisji.

3. Liczba zgłoszonych kandydatów powinna być co najmniej o jedną czwartą większa od liczby członków komisji.

4. Listę kandydatów na członków terenowej komisji rozjemczej zgłasza się do właściwej rady narodowej gminy, miasta i dzielnicy. Lista powinna zawierać niezbędne dane osobowe kandydatów.

§ 16a. 1. Członków terenowej komisji rozjemczej wybiera na okres swojej kadencji rada narodowa gminy, miasta i dzielnicy w liczbie ustalonej dla tej rady stosownie do § 16 ust. 1.

2. Naczelnik dzielnicy lub naczelnik miasta, w którym znajduje się siedziba terenowej komisji rozjemczej, zawiadamia członków komisji o dokonanych wyborze.

§ 16b. 1. Na pierwszym ogólnym zebraniu członków komisji, zwołanym przez naczelnika dzielnicy lub

naczelnika miasta, w którym znajduje się siedziba komisji, w porozumieniu z wojewódzką radą związków zawodowych, komisja wybiera ze swego grona przewodniczącego oraz zastępcę lub zastępców przewodniczącego terenowej komisji rozjemczej. Do ważności wyborów wymagana jest obecność co najmniej trzech czwartych składu komisji. Zebraniu przewodniczy najstarszy wiekiem członek komisji.

2. Przepis § 8 ust. 3 stosuje się odpowiednio.

3. Po upływie kadencji rad narodowych stopnia podstawowego terenowe komisje rozjemcze działają w dotychczasowych składach do czasu wybrania członków komisji przez rady narodowe następnej kadencji.

§ 17. Na członka terenowej komisji rozjemczej może być wybrany pracownik zatrudniony w zakładzie pracy mającym siedzibę na obszarze objętym właściwością komisji, który:

- 1) pozostawał w stosunku pracy co najmniej 5 lat,
- 2) ma pełnię praw publicznych i daje rękojmię należytego pełnienia funkcji członka terenowej komisji rozjemczej,
- 3) zna w wystarczającym stopniu prawo pracy,
- 4) ukończył 24 lata życia,
- 5) wyraził zgodę na kandydowanie na członka terenowej komisji rozjemczej.

§ 18. 1. Na wniosek terenowego organu administracji państwowej stopnia podstawowego albo na wniosek wojewódzkiej rady związków zawodowych rada narodowa, która wybrała członka komisji, odwołuje go ze składu komisji w razie:

- 1) prawomocnego skazania za przestępstwo,
- 2) zachowania się godzącego w powagę komisji lub uchybienia godności członka komisji,
- 3) utraty rękojmi należytego pełnienia funkcji członka komisji,
- 4) niewykonywania obowiązków członka komisji,
- 5) rozwiązania lub wygaśnięcia stosunku pracy, jeżeli przerwa w zatrudnieniu trwa dłużej niż 3 miesiące,
- 6) podjęcia zatrudnienia w zakładzie pracy mającym siedzibę na obszarze objętym właściwością innej terenowej komisji rozjemczej.

2. Na miejsce członka odwołanego ze składu terenowej komisji rozjemczej wybiera się nowego członka komisji spośród kandydatów przedstawionych odpowiednio przez terenowy organ administracji państwowej stopnia podstawowego albo przez wojewódzką radę związków zawodowych, w trybie określonym w § 16.

§ 19. 1. Terenowa komisja rozjemcza powinna tak organizować pracę, aby w maksymalnym stopniu ograniczyć odrywanie od pracy zawodowej osób biorących udział w rozpatrywaniu spraw przez komisję.

2. Przepis § 14 stosuje się odpowiednio.

§ 20. Za udział w posiedzeniach terenowej komisji rozjemczej odbywanych poza godzinami pracy przysługuje wynagrodzenie w wysokości i na zasadach określonych odrębnymi przepisami.

§ 21. 1. Naczelnik dzielnicy lub naczelnik miasta, w którym znajduje się siedziba terenowej komisji rozjemczej, obowiązany jest zapewnić komisji odpowiednie pomieszczenie, niezbędne urządzenia biurowe i kancelaryjne oraz inne materiały potrzebne do pracy komisji.

2. Czynności kancelaryjne terenowej komisji rozjemczej prowadzi pracownik wyznaczony przez naczelnika dzielnicy lub naczelnika miasta, w którym znajduje się siedziba komisji. Wyznaczony pracownik powinien mieć odpowiednie przygotowanie do prowadzenia czynności kancelaryjnych. Czynności te są wykonywane według wskazówek przewodniczącego komisji.
3. Wydatki związane z działalnością terenowej komisji rozjemczej pokrywane są z budżetu rady narodowej dzielnicy lub rady narodowej miasta, w którym znajduje się siedziba komisji. Wydatki te nie obejmują wydatków określonych w § 15 ust. 3 pkt 1 i 2, które ponosi zakład pracy będący stroną w sporze.
- § 21a. W uzasadnionych wypadkach zespoły orzekające terenowej komisji rozjemczej mogą odbywać posiedzenia poza siedzibą komisji, na obszarze objętym jej właściwością.”;
- 6) w § 23 dodaje się ust. 5—7 w brzmieniu:
- „5. Wniosek o rozpatrzenie sporu zgłasza się do terenowej komisji rozjemczej właściwej ze względu na siedzibę zakładu pracy, którego spór dotyczy.
6. Wniosek o rozpatrzenie sporu może być zgłoszony również do terenowej komisji rozjemczej właściwej ze względu na miejsce, w którym praca jest, była lub miała być wykonywana.
7. Wniosek o rozpatrzenie sporu może być zgłoszony ustnie do protokołu także w terenowej komisji rozjemczej mającej swą siedzibę w miejscu zamieszkania pracownika. W takim wypadku przewodniczący komisji niezwłocznie przekazuje protokół do komisji właściwej do rozpatrzenia sporu w myśl ust. 5, chyba że pracownik wnosi o przekazanie tego protokołu do komisji, o której mowa w ust. 6.”;
- 7) w § 28 dodaje się ust. 5 i 6 w brzmieniu:
- „5. W razie niedoręczenia stronie wezwania lub innego pisma z powodu zmiany jej miejsca zamieszkania wezwanie lub inne pismo pozostawia się w aktach sprawy ze skutkiem doręczenia, jeżeli strona została pouczona o obowiązku zawiadomienia komisji rozjemczej o każdej zmianie miejsca zamieszkania i o skutkach zaniedbania tego obowiązku.
6. Jeżeli pracownik we wniosku o rozpatrzenie sporu nie wskazał swego miejsca zamieszkania lub wskazał je wadliwie, a informacje zasięgnięte w zakładzie pracy, którego spór dotyczy, nie pozwoliły na ustalenie właściwego miejsca zamieszkania pracownika, komisja rozjemcza wydaje orzeczenie o umorzeniu postępowania.”;
- 8) w § 29 ust. 1 otrzymuje brzmienie:
- „1. W razie konieczności przesłuchania w charakterze świadka osoby mającej miejsce zamieszkania w znacznej odległości od siedziby komisji rozjemczej lub która nie stawiła się na posiedzenie bez usprawiedliwienia albo bezpodstawnie odmawia zeznań, przewodniczący komisji rozjemczej może zwrócić się do sądu pracy i ubezpieczeń społecznych lub do sądu rejonowego właściwego ze względu na miejsce zamieszkania osoby wezwanej o przesłuchanie jej w charakterze świadka na wskazane przez komisję okoliczności. O terminie przesłuchania sąd zawiadamia strony, a protokół przesłuchania przesyła komisji rozjemczej.”;
- 9) w § 30 ust. 2 dodaje się na końcu zdanie w brzmieniu: „Jeżeli jednak wniosek o wyłączenie dotyczy osoby przewodniczącego komisji lub jego zastępcy, przewodniczący komisji przekazuje sprawę sądowi pracy i ubezpieczeń społecznych w celu rozpoznania wnioska.”;
- 10) w § 39:
- a) dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1 i dodaje na końcu wyrazy „a także poucza o prawie odmowy zeznań lub odpowiedzi na zadane pytanie.”;
- b) dodaje się ust. 2 i 3 w brzmieniu:
- „2. Świadek może odmówić zeznań w sprawie z wniosku swego małżonka, rodziców, rodzeństwa i dzieci oraz w sprawie z wniosku rodziców, rodzeństwa i dzieci swego małżonka.
3. Świadek może odmówić odpowiedzi na zadane mu pytanie, jeżeli zeznanie mogłoby narazić jego lub jego bliskich wymienionych w ust. 2 na dolegliwość osobistą lub majątkową albo gdyby stanowiło naruszenie tajemnicy państwowej lub służbowej.”;
- 11) w § 42:
- a) dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1,
- b) dodaje się ust. 2 w brzmieniu:
- „2. Komisja rozjemcza wydaje orzeczenie o umorzeniu postępowania także w razie śmierci pracownika przed wydaniem orzeczenia końcowego. O umorzeniu postępowania z tego powodu przewodniczący komisji zawiadamia najbliższą rodzinę zmarłego, pouczając o sposobie dochodzenia roszczeń przez osoby uprawnione.”;
- 12) w § 45:
- a) dodaje się nowy ust. 2 w brzmieniu:
- „2. Orzeczenie komisji rozjemczej w części dotyczącej rozstrzygnięcia sporu powinno być sformułowane w sposób nie powodujący trudności w wykonaniu orzeczenia. W szczególności orzeczenie uznające roszczenie pracownika powinno ściśle określać wysokość przyznanej kwoty pieniężnej wraz z należnymi odsetkami lub innego świadczenia albo treść ustalonych uprawnień pracownika.”;
- b) dotychczasowy ust. 2 oznacza się jako ust. 3;
- 13) rozdział 5 otrzymuje brzmienie:
- „Rozdział 5.
- Wybory, organizacja i skład komisji odwoławczych do spraw pracy.
- § 46. 1. Liczbę członków komisji odwoławczej do spraw pracy ustala wojewoda w porozumieniu z wojewódzką radą związków zawodowych, stosując odpowiednio zasady określone w § 16 ust. 1.
2. Kandydatów na członków komisji odwoławczej do spraw pracy nie będących sędziami zgłaszają w równej liczbie terenowe organy administracji państwowej stopnia podstawowego oraz wojewódzka rada związków zawodowych, stosując odpowiednio przepisy § 16 ust. 2—4.
3. Kandydatów na przewodniczącego komisji odwoławczej do spraw pracy, na zastępcę przewodniczącego oraz na przewodniczących składów orzekających zgłasza prezes sądu wojewódzkiego spośród sędziów tego sądu i sądu rejonowego.

§ 47. 1. Członków komisji odwoławczej do spraw pracy wybiera na okres swojej kadencji rada narodowa gminy, miasta i dzielnicy w liczbie ustalonej dla tej rady, stosownie do § 46 ust. 1, z tym że członków komisji będących sędziami wybiera rada narodowa dzielnicy oraz rada narodowa miasta, w którym znajduje się siedziba komisji.

2. Przewodniczącego komisji odwoławczej do spraw pracy, zastępcę przewodniczącego oraz przewodniczących składów orzekających wybiera komisja spośród sędziów wchodzących w skład komisji, stosując odpowiednio przepisy § 16b ust. 1.

3. Do członków komisji odwoławczej do spraw pracy nie będących sędziami stosuje się odpowiednio przepisy § 8 ust. 3, § 16a ust. 2 i § 17.

§ 48. W sprawie odwoływania ze składu komisji odwoławczej członków komisji nie będących sędziami i wybierania na ich miejsce nowych członków komisji stosuje się odpowiednio przepisy § 18.

§ 49. Do komisji odwoławczych do spraw pracy stosuje się odpowiednio przepisy § 16b ust. 3 i § 19—21a.”;

14) w § 52 dodaje się ust. 5 w brzmieniu:

„5. Po uprawomocnieniu się orzeczenia w sprawie, w której w związku z uprzednim jej rozpoznaniem przez sąd pracy i ubezpieczeń społecznych powstał obowiązek zwrotu kosztów postępowania sądowego, przewodniczący komisji rozjemczej lub komisji odwoławczej do spraw pracy przekazuje

akta sprawy właściwemu sądowi w celu orzeczenia o tych kosztach.”;

15) w § 55 ust. 2 dodaje się na końcu zdanie w brzmieniu: „Po rozpatrzeniu sprawy komisja stosownie do okoliczności zmienia poprzednie orzeczenie lub oddala wniosek o wznowienie postępowania.”;

16) w rozdziale 9 „Przepisy końcowe” zamieszcza się na początku nowy § 55a w brzmieniu:

„§ 55a. Bieżącą kontrolę organizacji pracy terenowych komisji rozjemczych oraz komisji odwoławczych do spraw pracy sprawuje wojewoda w porozumieniu z wojewódzką radą związków zawodowych. Działając w tym trybie wojewoda może podejmować stosowne środki w celu zapewnienia komisjom warunków pracy ułatwiających sprawne i terminowe rozpatrywanie spraw pracowniczych.”

§ 2. Minister Pracy, Plac i Spraw Socjalnych ogłosi w drodze obwieszczenia jednolity tekst rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie komisji rozjemczych oraz komisji odwoławczych do spraw pracy, z uwzględnieniem zmian wynikających z przepisów ogłoszonych przed dniem wydania jednolitego tekstu i z zastosowaniem nowej, ciągłej numeracji rozdziałów, paragrafów, ustępów i punktów.

§ 3. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 sierpnia 1976 r.

Prezes Rady Ministrów: P. Jaroszewicz